

Spalio 15 d. Lietuvoje oficialiai startavo „Digital Explorers“ programa, siekianti sujungti Lietuvą ir Nigeriją bendradarbiavimui informacinių ir ryšių technologijų (IRT) srityje. Penkiolika kruopščiai atrinktų specialistų iš Nigerijos vienerius metus praleis septyniose Lietuvos IRT bendrovėse, kurios taip pat turės šansą susipažinti su skaitmenizacijos Afrikos valstybėse kuriamomis verslo galimybėmis ir tarptautinių talentų pritraukimo subtilybėmis.

„Digital Explorers“ – tai vienas pirmųjų projektų Europos Sąjungoje (ES), į skaitmenizacijos ir tvarios ekonominės plėtros skatinimą Afrikoje įtraukiantis privatų sektorių. Taip programa atliepia naujausiuose ES dokumentuose įtvirtintą siekį patikėti IRT bendrovėms didesnę vaidmenį Afrikos-Europos bendradarbiavime.

„Artėjanti ketvirtoji pramonės revoliucija ir skaitmenizacija jau dabar keičia mūsų gyvenimus tiek Lietuvoje, tiek Nigerijoje. Iki 2025 m. beveik ketvirtadalis pasaulio BVP bus sukuriama skaitmeninės ekonomikos ir skaitmenizuotų tradicinių ekonomikos sektorių. Didieji duomenys, finansų technologijos, dirbtinis intelektas ir kitos technologijos gali labai svariai prisidėti transformuojant viešąsias paslaugas ir padėti verslams pasiekti naujas rinkas, bet tam, visų pirma, reikia lyderystės. „Digital Explorers“ programa, mano galva, svarbi būtent dėl to. Ji drauge buria viešojo, nevyriausybinio ir privataus sektoriaus organizacijas iš Nigerijos ir Lietuvos ir ieško dar neišbandytų būdų išlaisvinti skaitmenizacijos potencialą. Esu tikras, jog ši netikėta partnerystė sukurs pridėtinę vertę abiem pusėms,“ – programos atidarymo renginyje Vilniuje pabrėžė Elijus Čivilis, ekonomikos ir inovacijų viceministras.

Motyvuoja tarptautiškumas ir plėtros potencialas

Idėja skatinti IRT bendradarbiavimą su didžiausia Afrikos ekonomika Nigerija gimė Afrikos tyrimų ir konsultacijų centrui „AfriKo“ ir verslumo skatinimo agentūrai „Versli Lietuva“ užmezgus tvirtą partnerystę su technologijų parku Nigerijoje „Ventures Platform“. Prie iniciatyvos prisijungus kitiems partneriams, buvo išvystyta programos „Digital Explorers“ koncepcija bei užtikrintas jos finansavimas.

„Digital Explorers“ neapsiriboja vien IRT specialistų pritraukimu – įmonės kviečiamos dalyvauti verslo misijose Nigerijoje, susitikti su potencialiais partneriais, taip pat dalyvauti tarptautiniuose hakatonuose bei kitose iniciatyvose, padėsiančiose pažinti ne tik Nigerijos, bet ir kitų Afrikos valstybių rinkas. Pavyzdžiui, kitais metais programai įpusėjus jos dalyviai bei IRT specialistai iš Lietuvos bus pakviesti į tarptautinį hakatoną, skirtą inovatyviems finansų technologijų (angl. fintech) ir kitų sričių sprendimams vystyti.

Nigeriją ir Lietuvą sujungianti programa – ES ir Afrikos skaitmeninės partnerystės priešakyje

Iš viso prie „Digital Explorers“ programos prisijungė 7-ios Lietuvos IRT bendrovės: „TeleSoftas“, „Syno International“, „Beyond Analysis“, „Ruptela“, „NRD Systems“, „TransUnion“ ir „iTo“.

Bendrovės „iTo“ vadovas Paulius Lazauskas pastebi, jog „Digital Explorers“ išsiskiria tarptautiškumu ir teikiama pagalba, įveikiant biurokratinius barjerus. „Esame auganti, lietuviškas šaknis turinti kompanija, siūlanti programavimo paslaugas bei kurianti produktus, paremtus šiuolaikinėmis mobiliosiomis technologijomis. Kiekvieną dieną bendraudami su savo darbuotojais Bangladeše ir klientais užsienyje susiduriame su kultūriniais skirtumais, kurie įgalina mus kurti patirtimi grįstus produktus. Žengti žingsnį dalyvauti „Digital Explorers“ programoje paskatino siekis praplėsti „minkštąsias“ ir technologines komandos kompetencijas. Kolegos iš Nigerijos turi patirties naudojant skirtingas technologijas, taip pat kasdienis bendravimas komandoje vyksta užsienio kalba. Grįžtant prie biurokratinių barjerų temos, verta pažymėti, jog šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nėra itin palankus IRT talentų iš už ES ribų įdarbinimui, tad projekto komandos pagalba, gaunant reikalingus leidimus ir padedant specialistams atvykti dirbti į mūsų kompaniją, yra išties vertinga,“ – pažymi P. Lazauskas.

Verslumo ir eksporto plėtros agentūros „Versli Lietuva“ duomenimis, lietuviškos kilmės prekių eksportas į Afriką pernai viršijo 362 mln. eurų, o paslaugų eksporto vertė siekė tik 16,5 mln.

Daina Kleponė, „Versli Lietuva“ generalinė direktorė neabejoja, kad bendra ES ir Afrikos skaitmeninė vizija Lietuvos IRT įmonėms atvers naujas rinkas. „Ši partnerystė Lietuvos įmonėms svarbi dviem aspektais – stiprinami prekybiniai ryšiai ir IRT verslo plėtra. Afrikos valstybių rinkos dar nėra prisotintos ir lietuvių IRT įmonės gali teikti aibę paslaugų, kurias jau įdiegė ir išbandė kitose šalyse. Lietuvos įmonių sėkminga patirtis yra paklausi vykdant tokius projektus kaip valstybinių paslaugų skaitmeninimas, kritinės infrastruktūros kibernetinė sauga, produktų, skirtų mobiliųjų technologijų vartotojams, e-prekybos platformų vystymas. IT paslaugų eksportas yra viena pagrindinių sektoriaus plėtros priešasčių ir akivaizdu, kad Europos žemyno mūsų turimam potencialui išnaudoti neužtenka“, – pažymi D. Kleponė.

Politinio dėmesio centre – Afrikos IRT talentai

„Digital Explorers“ atliepia naujausius ES ir Afrikos skaitmeninės partnerystės prioritetus. Reaguojant į Europos Komisijos pirmininko Jean‘o-Claude‘o Junckerio pasiūlymą suformuluoti naują tvaraus investavimo ir darbo vietų kūrimo Afrikoje strategiją, 2018 m. gruodį darbą pradėjo bendra ES ir Afrikos Sąjungos skaitmeninės ekonomikos darbo grupė

Nigeriją ir Lietuvą sujungianti programa – ES ir Afrikos skaitmeninės partnerystės priešakyje

(angl. task force). Sudaryta iš skirtingų sektorių ir organizacijų atstovų, ji per pusmetį parengė bendrą viziją, kaip skaitmeninės technologijos turėtų būti išnaudojamos, perbraižant ligšiolinius Europos ir Afrikos partnerystės kontūrus. Pokyčiai Europos politinėje darbotvarkėje svarbūs ir Lietuvos IRT bendrovėms, turinčioms puikų šansą atrasti sparčiai augančias Afrikos šalių rinkas ir pritraukti jaunus ir motyvuotus IRT specialistus į savo komandas.

Per paskutinius dvidešimt metų Afrika išgyveno itin greitą interneto tinklo plėtrą, jo prieinamumui augant nuo 2,1 proc. 2005 m. iki 24,4 proc. 2018 m. Ne ką mažiau svarbi ir „mobilioji ekonomika“, 2016 m. sudariusi 6,7 proc. žemyno BVP arba 153 mlrd. JAV dolerių. Šie įspūdingi skaičiai itin aktualūs milijonams jaunų žmonių, kiekvienais metais išsiliejančių į Afrikos šalių darbo rinkas – Afrika išlieka jauniausiu pasaulio žemynu, kuriame vidutinis gyventojų amžius siekia 19,4 metų. Atsižvelgdama į tolimesnio augimo prognozes, bendra ES ir Afrikos Sąjungos skaitmeninės ekonomikos darbo grupė ragina IRT bendroves išnaudoti atsiveriančias galimybes ir prisidėti prie naujų darbo vietų kūrimo.

Investuodamos į jaunus Afrikos IRT talentus, megzdamos partnerystes su Afrikos šalių IRT bendrovėmis ir startuoliais, Europos kompanijos ne tik prisidėtų prie tvaraus ekonomikos augimo žemyne, bet ir išsiveržtų į priekį globaliose lenktynėse dėl Afrikos talentų. Tokiam požiūriui antrina ir Bankole Oluwafemi, vieno svarbiausių Afrikos technologijų tinklaraščio TechCabal.com įkūrėjas ir vyriausiasis redaktorius.

Pasak jo, „Digital Explorers“ programa suteikia jauniems Nigerijos IRT specialistams realią galimybę išbandyti save tarptautinėje aplinkoje, dirbti su itin kompleksiškais projektais ir per trumpą laiką įgyti vertingą patirtį, o be privataus sektoriaus dalyvavimo tai būtų tiesiog neįmanoma. „Kita vertus, Afrika jau senokai tapo dinamiškiausiai augančiu pasaulio technologijų regionu. Dėmesį Afrikos talentams rodo ir į juos jau ne pirmus metus investuoja tiek tarptautinės korporacijos, tiek didžiosios pasaulio valstybės: JAV, Vokietija, Kinija, Japonija. Puikus to pavyzdys – gegužės 13 d. Lagose atidarytas pirmasis Afrikoje „Microsoft“ kompetencijų centras, kuriame iki 2023 metų dirbs apie 500 programuotojų, vystysiančių dirbtinio intelekto ir virtualios realybės produktus. Taigi esu tikras, jog „Digital Explorers“ padės ir Lietuvai bei jos IRT bendrovėms atrasti tarptautinėje rinkoje paklausius Nigerijos IRT talentus“, – teigia B. Oluwafemi.

2019-2020 m. programą „Digital Explorers“ įgyvendina skirtingas ekspertines sritis apjungiantis konsorciumas, kurį sudaro verslumo ir eksporto skatinimo agentūra „Versli Lietuva“, Afrikos tyrimų ir konsultacijų centras „AfriKo“, Nigerijos technologijų parkas „Ventures Platform“, programavimo akademija „CodeAcademy“ ir mobilumo politikos ekspertai „Diversity Development Group“. Konsorciumą konsultuoja bei prie programos

Nigeriją ir Lietuvą sujungianti programa – ES ir Afrikos skaitmeninės partnerystės priešakyje

įgyvendinimo prisideda asociacija INFOBALT.

